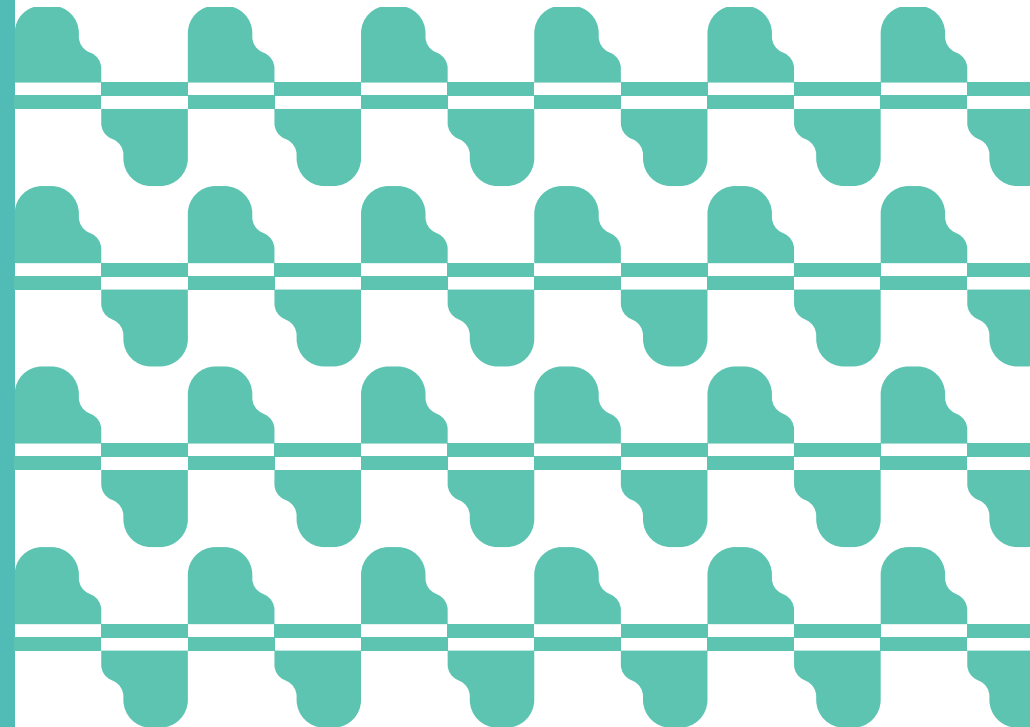

Oppivelvollisuuden laajentaminen

Lautakunta 2.2.2021

Järvenpää

Oppivelvollisuuden laajentaminen 1.1.2021 alkaen

- Hallitusohjelman tavoitteena on, että jokainen peruskoulun päättävä suorittaa toisen asteen koulutuksen. Oppivelvollisuusikä korotetaan 18 ikävuoteen. Lisäksi vahvistetaan ohjausta ja oppilashuollon palveluita sekä peruskoulun mahdollisuuksia tarjota jokaiselle riittävät valmiudet suoriutua toisen asteen koulutuksesta
- Laajennettu oppivelvollisuus astuu voimaan vuonna 2021. Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran niihin oppivelvollisiin, jotka keväällä ovat perusopetuksen 9. luokalla (pääosin vuonna 2005 syntyneet). Jatkossa oppivelvollisuus päättyy, kun nuori täyttää 18 vuotta tai kun hän tätä ennen suorittaa toisen asteen tutkinnon (ylioppilastutkinto tai ammatillinen tutkinto).
- Oppivelvollisuusiän nostaminen 18 vuoteen ja oppivelvollisuuden laajentaminen toiselle asteelle edellyttää sen varmistamista, että kaikilla perusopetuksen päättävillä on toisen asteen opinnoissa tarvittavat tiedot, taidot ja osaaminen.
- Oppivelvollisuuden laajentamisesta linjataan [hallitusohjelmassa](#).
- Valtioneuvosto antoi 15.10.2020 eduskunnalle hallituksen esityksen, jolla oppivelvollisuutta jatketaan 18 ikävuoteen asti. Tasavallan presidentti vahvisti oppivelvollisuuslain 30.12.2020.

Aikataulu ja voimaantulosäädöksiä

- 1.1.2021 Perusopetuksen päättävien oppilaiden hakeutumisvelvollisuus ja perusopetuksen järjestäjän ohjaus- ja valvontavastuu
- 1.8.2021 oppivelvollisuuslaki sekä oppivelvollisuuteen ja maksuttomaan koulutukseen liittyvät liitelait
- 1.8.2022 tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta koskevat muutokset

- "Tasa-arvoisen yhteiskunnan tavoitteena on, että jokaisella on mahdollisuudet kouluttautua niin pitkälle kuin rahkeet riittävät"
- [Oppivelvollisuuden laajentamista koskeva laki vahvistettiin, hakeutumisvelvoite voimaan jo 1.1.2021](#) (OKM-tiedote 30.12.2020)
- [Hallituksen esitys eduskunnalle oppivelvollisuuslaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi](#)
- [Valmisteluvaiheen aineistot ja hanketiedot](#)

Asuinkunnan viimesijainen vastuu

- Viimesijainen vastuu asuinkunnalla, jos oppivelvollinen nuori jää ilman opiskelupaikkaa tai keskeyttää aloittamansa opinnot
- Kunnan tulee
  - selvittää nuoren kokonaistilannetta ja tuen tarvetta yhdessä oppivelvollisen ja tämän huoltajan tai muun laillisen edustajan kanssa
  - ohjata hakeutumaan koulutukseen tai tarvittaessa hakemaan oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämistä
- Koulukuntoiselle oppivelvolliselle osoitetaan viime sijassa opiskelupaikka tutkintoon valmentavassa koulutuksessa, jos ei vapaaehtoisesti hakeudu toisen asteen koulutukseen
  - kahden kuukauden kuluttua asuinkunnan ohjaus- ja valvontavastuu alkamisesta
  - tai työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa, jos se on oppivelvolliselle soveltuvin koulutusmuoto

Lain uudet ja laajenevat velvoitteet (kunta/perusopetuksen järjestäjä)

- Tehostettua opinto-ohjausta osalle 8.-9. vuosiluokan oppilaista (tarvittaessa yksilöllinen henkilökohtainen tehostettu oppilaanohjaus)
  - Voimaantulo 1.1.2021
  - Opinto-ohjaajien merkittävä rooli, Järvenpäässä hyvä malli, ryhmä-, pari- ja yksilöohjaus
- Perusopetuksen päättämisen jälkeen vaille opiskelupaikkaa jääneiden lisäohjaus (= kesäohjaus)
  - Perusopetuksen järjestäjä vastaa- Saattaen vaihdettava periaate
- Nivelvaiheiden lisäohjaus
- Seuranta

Ratkaistavia asioita:

- Perhetyön ja lastensuojelun rooli
- Nuoriso- ja erityisnuorisotyön rooli

Lukio- ja ammatillisen koulutuksen järjestäjän velvoitteet - uudet ja laajenevat tehtävät

Velvoitteet alkavat opintojen aloittamisesta ja päättyvät oppivelvollisuuden päättymiseen

Opintojen aikana:

- Opintojen edistymisen seuranta
- Selvittely- ja ohjausvelvollisuus mm. muuhun koulutukseen tai jatkokoulutukseen hakeutumisessa
- Tukitoimien riittävyyden varmistaminen
- Muihin palveluihin hakeutumisen ohjaaminen
- Ohjaaminen jatko-opintoihin

Lukio- ja ammatillisen koulutuksen järjestäjän velvoitteet - uudet ja laajenevat tehtävät

Oikeus 20-vuotiskalenterivuoden loppuun

- Oppimateriaalit
- Työvälineet, -asut ja -aineet
- Tietokoneet (hankinta, huolto ylläpi)
- Rajaus: ei välineitä erityistä harrastuneisuutta painottavissa

koulutuksissa

Koulumatkat Kelatuella, opiskelijan omavastuu poistuu

- Rajaus: voidaan periä vapaaehtoisten opintoretkien, vierailujen

ja tapahtumien kohtuulliset maksut

Mitä perusopetuksen jälkeen

- Ammatilliset opinnot sis. koulutussopimus
  - Lukiokoulutus
  - Tutkintoon valmentava koulutus
  - Oppisopimuskoulutus
-
- Opistot
  - Keuda
  - SRK-opisto
  - Spesia
  - muut oppilaitokset muissa kunnissa
  - yksilöllisesti räätälöidyt opinpolut

Miten edetään

Oppivelvollisuuden laajentamisen suunnittelu Järvenpäässä:

- Opetuksen ja kasvatuksen palvelualuejohtaja (pj), Opetusjohtaja, Järvenpään lukion rehtori, Opiskeluhuollon päällikkö, Edustus perusopetuksen rehtoreista, Järvenpään opiston rehtori, Ohjaamon esimies, Edustus Järvenpäässä toimivista muista oppilaitoksista (Keuda, Seurakuntaopisto, Spesia)

Kuntakohtaisen ja kuuma-kuntien toimintamallien luominen

- opintojen ohjaus
- opiskeluhuolto
- seurantaan ja jatko-ohjaukseen
- Kohdennettu nuorisotyö ja ohjaus
- Hankinnat

Oppivelvollisuuden laajentamisen projektointi

- Projektipäällikkö
  - Kokonaishahmotus
  - Vastuu kokonaisuuden eteenpäin viemisestä
  - Yhteistyö oppilaitosten kanssa
  - Kuuma-kuntien yhteisen hankkeen yhdyshenkilönä toimiminen
  - Talousarvion tekeminen ja talouden seuranta

Talous

Kuntien peruspalvelujen valtionosuus

- Vuosi 2021 6,9 miljoonaa euroa
- Vuosi 2022 9,7 miljoonaa euroa,
- Vuosi 2023 10,7 miljoonaa euroa
- Vuosi 2024 11,2 miljoonaa euroa

Valtion TA-esitys 2021:

- Valtionosuus ammatilliseen koulutukseen 3,9 milj. € (n. 150 €/uusi opiskelija)
- Valtionosuus lukiokoulutukseen 6,7 milj. € (n. 205 € / uusi opiskelija)

Määrärahalisäys käyttösuunnitelmiin

- 1. perusopetuslakiin ehdotetusta tehostetusta opinto-ohjauksesta,
- 2. perusopetuksen päättämisen jälkeen vaille opiskelupaikkaa jääneiden lisäohjauksesta,
- 3. nivelvaiheen koulutuksen lisäohjauksesta
- 4. oppivelvollisuuslaissa asuinkunnalle säädettävistä velvoitteista
  - mm. maksuttomat opiskeluvälineet
- 5. opiskeluhuollon kustannukset muiden kuntien osalta ja opistotason opinnot

Tilanne tammikuu 2021

- Kuuma-kuntien yhteinen ohjausryhmä, vetovastuu 2021 Hyvinkäällä
- Kuntatason ohjausryhmä vetovastuu opetusjohtajalla (kunnes palvelualuejohtajan kanssa sovitaan toimintamallista)
- 18.1.2021 opojen kanssa käyty tilannepäivitys ja vastattu Tuusulan organisoimaan yhteiseen hankehakuun liittyviin kysymyksiin.
  - <https://minedu.fi/-/valtion-erityisavustus-perusopetuksen-oppilaanohjauksen-kehittamiseen-vuosille-2021-2022>
- Ohjauksen mallia valmistelee Opiskeluhuollon päällikkö ja Nuorten osaamis- ja työllisyyspalvelujen esimies
- <https://www.oph.fi/fi/kehittaminen/oppivelvollisuuden-seuranta-ja-valvontapalvelu-valpas>
  - **Kehittämisen ja käyttöönoton aikataulu**
  - Valpas-palvelun toiminnallisuuksia tullaan vaiheistamaan ja osa toiminnallisuuksista tullaan tekemään jatkokehityksenä. Ensimmäisessä vaiheessa tehdään peruskoulun järjestäjän (ml. opon valvontanäkymät) sekä asuinkunnan tarvitsemat osat. Näiden valmistumisaikataulu on kevään ja kesän 2021 aikana.
- <https://minedu.fi/oppivelvollisuuden-laajentaminen>